

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

AMENDAMENT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea Legii nr.131/2012 privind controlul de stat și a legilor sectoriale conexe controlului de stat) (nr. 346 din 25.11.2024)

În temeiul dispozițiilor art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și art.17 alin.(2) din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr.39/1994, înaintez următorul amendament:

1.Denumirea Legii va avea următorul cuprins: pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și legile sectoriale conexe);

Argumentare: Ținând cont de faptul că în procesul de redactare a fost operată modificarea dată de ordin tehico-legislative și de conținut, apare necesitatea înaintării amendamentului dat.

2.Art. XX – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La art.1, alin.(6), primul enunț va avea următorul cuprins:

„Pentru controlul efectuat în baza Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, a Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, în partea ce se referă la realizarea planului național de monitorizare prin eșantionare a calității benzinei și motorinei, și a Legii nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor, pentru controlul privind respectarea legislației din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, pentru controlul în domeniul protecției mediului înconjurător și folosirii raționale a resurselor naturale, precum și pentru controlul –conformității cu legislația privind controlul tutunului, prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege se aplică la decizia conducerii organului de control.”

Argumentare: Modificarea propusă are drept scop înlăturarea inconsistențelor legislative în activitatea organelor de control pentru verificarea conformității cu legislația privind controlul tutunului și creșterea eficienței controlului de stat ce urmărește reducerea daunelor pentru sănătate generate de consumul produselor din tutun și al produselor conexe, precum și de expunerea la fumul de tutun și de produs conex sau la aerosolul de produs din tutun și de produs conex.

Dreptul la ocrotirea sănătății este un drept fundamental al fiecărui om și este stabilit în art.36 din Constituție. Articolul 114 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, de asemenea, stabilește că un nivel înalt de protecție a sănătății ar trebui să constituie baza unei propuneri legislative și ar trebui să fie avute în vedere în special noile progrese științifice.

Controlul de stat în domeniul controlul tutunului are misiunea de a asigura cel mai înalt nivel de protecție a sănătății, care este stabilit de legislația privind controlul tutunului, în conformitate cu Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului din 2003 care a fost ratificată prin Legea nr.124/2007. Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul controlului tutunului este exercitat de Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

Controlul de stat exercitat asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În acest context, Legea nr. 131/2012 restricționează capacitatea instituțională a organului de control în realizarea controlului verificării conformității cu legislația privind controlul tutunului și rezultă frecvent în ineficiența acestuia.

În conformitate cu art.18 alin.(1) din Legea nr.131/2012, organul de control în realizarea verificării conformității cu legislația privind controlul tutunului este obligat să informeze, în prealabil, persoana supusă controlului despre intenția de efectuare a acestuia. Astfel, în termen de cel puțin 5 zile lucrătoare, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare până la inițierea controlului, agenții economici sunt notificați prin recepționarea delegației de control, inclusiv a listelor de verificare în baza cărora se va desfășura controlul. Acest lucru, în multe cazuri, compromite scopul controlului de stat, acela de a asigura conformarea reală și durabilă cu cerințele legale stabilite.

Astfel, informarea prealabilă încurajează adoptarea de către agenți economici a unor măsuri temporare pentru a evita sancțiunile, fără o schimbare reală a practicilor care încalcă normele stabilite de legislația privind controlul tutunului. Prin acțiuni de "pregătire" sunt mascate eventualele deficiențe și pericole pentru sănătate publică, care conduc la prejudicierea dreptului tuturor persoanelor la sănătate. Totodată, informarea prealabilă poate crea oportunități pentru influențe necorespunzătoare asupra inspectorilor sau pentru aranjamente care să compromită obiectivitatea și eficiența controalelor.

În acest context, este necesar de a înlătura inconsistențele legislative pentru a elimina condițiile ce creează premise pentru încălcarea dreptului fundamental la ocrotirea sănătății și instituie obstacole în atingerea obiectivelor controlului de stat în domeniul controlului tutunului. Astfel, în cazul controlului de stat pentru verificarea conformității cu legislația privind controlul tutunului, se propune excluderea obligativității de a notifica, în termen de cel puțin 5 zile lucrătoare, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare până la inițierea controlului, agentul economic despre intenția de a desfășura controlul de stat. Acest lucru va contribui la atingerea scopului legislației privind controlul tutunului prin stimularea unei conformări constante, nu doar temporare, în rândul operatorilor economici. Astfel, se va crea un mediu bazat pe prevenție și auto-responsabilizare. Consumatorii și publicul general își vor consolida încrederea în organele de control dacă acestea demonstrează un angajament real pentru asigurarea drepturilor tuturor persoanelor la cele mai ridicate standarde de sănătate, mai ales pentru protejarea copiilor de consecințele devastatoare ale consumului produselor din tutun și produselor conexe și ale expunerii la emisiile nocive ale acestora.

Reieșind din necesitatea stringentă de a acoperi întreaga problematică a activității organelor de control și în special pentru a nu compromite controlul de stat în domeniul controlului tutunului, se propune includerea controlului pentru verificarea conformității cu legislația privind controlul tutunului în reglementările de la art. 1 alin.(6) din Legea nr.131/2012, prin care acesta să fie exceptat de la prevederile art.18 alin.(1) din aceeași lege, așa cum este exceptat controlul de stat privind respectarea legislației din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, precum și controlul în domeniul protecției mediului înconjurător și folosirii raționale a resurselor naturale.

3. La punctele 2 și 3 din Art. XXXVIII. – Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 272–273, art. 468), textul care se referă la modificarea articolului 16 alineatul (9) și articolului 17 alineatul (7) se substituie cu textul cu următorul cuprins:

„(9) În cazul în care controlul la unitatea comercială nu este limitat la un produs sau un grup de produse ce fac obiectul controlului, pot fi efectuate controale comune ale autorităților responsabile, conform domeniilor de competență prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2.”;

„3. La articolul 17, alineatul (7) se completează cu două enunțuri: „Măsurile corective care se dispun de către autoritățile de supraveghere a pieței conform prezentului alineat nu reprezintă sancțiuni și se dispun doar cu scopul eliminării sau diminuării unui pericol iminent pentru viața, sănătatea și interesul economic al consumatorilor. Măsurile dispuse de către autoritățile de supraveghere a pieței prevăzute se aplică în conformitate cu principiile statuate la art. 29¹ alin. (9) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, se prescriu în procesul-verbal de control și au efect obligatoriu până la executarea acțiunilor prescrise sau înlăturarea încălcărilor constatate.”.

Argumentare: Aceste propuneri sunt justificate de faptul că activitățile de supraveghere a pieței prin controlul unui anumit tip de produs sau grup de produse nu se realizează întotdeauna ca parte dintr-o verificare a întregului lanț de aprovizionare, întru cât activitatea de supraveghere a pieței se poate concentra exclusiv pe analiza caracteristicilor și siguranței produsului final, fără a examina toate etapele lanțului de aprovizionare. De exemplu, autoritățile pot inspecta produsele de pe piață pentru a verifica conformitatea cu cerințele de siguranță sau calitate, fără a efectua un control detaliat al furnizorilor sau al fabricării acestora.

Astfel, în multe cazuri, supravegherea pieței vizează aspecte precise, cum ar fi etichetarea, publicitatea înșelătoare sau respectarea unor reglementări specifice pentru anumite produse. Aceste verificări nu implică întotdeauna examinarea întregului lanț de aprovizionare, ci doar aspectele direct relevante pentru produsul final sau pentru conformitatea acestuia cu reglementările în vigoare.

Totodată, având în vedere atribuirea expresă a grupului de produse corespunzător unei autorități, în cazul unui control exclusiv pe un anumit tip de produs se va excepta de la obligația de control comun.

Radu MARIAN
Deputat în Parlament